

Sygn. akt VI U 3463/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy A. K.

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2016 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: T. D.

od decyzji Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w B.

z dnia 24 lipca 2014 r., numer: (...)

w sprawie: T. D.

przeciwko: Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w B.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie.

Na oryginalnie właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lipca 2014 roku Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w B. dokonał rozliczenia emerytury ubezpieczonego T. D. w okresie od 1 grudnia 2012 do 31 grudnia 2012 roku w związku z osiągniętym przychodem i dokonał potrącenia z tytułu wykonanego rozliczenia w wysokości 533,86 zł. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że

- uzyskany w 2012 roku przychód z tytułu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub pozarolniczej działalności gospodarczej wyniósł: 7.116,00 zł
- wysokość przychodu możliwego do osiągnięcia, nie powodująca 25% zmniejszenia świadczenia wyniosła: 4.543,30 zł,
- zmniejszenie świadczenia przy rozliczeniu rocznym (max. 25% świadczenia) wynosi: 533,86 zł, ogółem kwota wynikająca z rozliczenia do potrącenia wynosi: 533,86 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł T. D. zarzucając zaskarżonej decyzji

- naruszenie art. 7 kpa poprzez niepodjęcie przez organ wszelkich czynności niezbędnych do wyjaśnienia stanu faktycznego,

- naruszenie przepisu art. 8 kpa w związku z art. 10 kpa poprzez nie zapewnienie mu czynnego udziału w postępowaniu a przed wydaniem decyzji uniemożliwienie mu wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego czym organ prowadził to postępowanie w sposób nie budzący zaufania do władzy publicznej,
- naruszenie art. 11 kpa poprzez lakoniczne uzasadnienie decyzji które nie wyjaśnia zasadności przesłanej którymi kierował się przy załatwianiu sprawy,
- naruszenie art. 77 kpa poprzez nie zebranie wyczerpującego materiału dowodowego

Odwołujący twierdził, że w trakcie postępowania administracyjnego nie zapewniono mu czynnego udziału w postępowaniu. Uzasadnienie decyzji w sposób nie wyczerpujący wyjaśnia jakimi przesłankami kierował się organ przy załatwianiu sprawy oraz jaki rozpatrzył materiał dowodowy. W jego ocenie w roku 2012 nie uzyskał dochodu które uzasadniałyby wydanie decyzji o potrąceniu kwoty 533, 86 zł.

Ponadto decyzja nie wyjaśnia czy jest to kwota brutto czy netto.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na przepis art. 40 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (t.j. Dz U z 2013 r. poz.666) i podał, że zgodnie z komputerową bazą danych ubezpieczony w zeznaniach podatkowych:

P1T - 37 za rok 2012 (data wpływu 08.02.2013r.) wykazał przychód z emerytur - rent krajowych 2 135, 42 zł; przychód z działalności wykonywanej osobiście: 7 116,00 zł, PIT 37 za rok 2013 (data wpływu 18.02.2014r.) wykazał: przychód z emerytur - rent krajowych: 26479,14 zł przychód z działalności wykonywanej osobiście: 2.372,00 zł. Ubezpieczony miał wiedzę o osiągniętym przychodzie a pomimo zobowiązania nie dostarczył stosownego zaświadczenia

Wyrokiem z dnia 10.03.2015 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy oddalił odwołanie. Na skutek apelacji ubezpieczonego Sąd Apelacyjny w Gdańsku uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z powodu nieważności postępowania polegającej na dopuszczeniu do udziału w sprawie pełnomocnika nie dysponującego prawidłowo wystawionym pełnomocnictwem.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje :

Ubezpieczony T. D. nabył prawo do emerytury wojskowej na mocy decyzji organu rentowego z dnia 22 grudnia 2011 r. Emerytura ta została zawieszona na okres pobierania świadczenia pieniężnego od 1.12.2011 r. do 30.11.2012r.

Dowód: Decyzja organu rentowego z 22.12.2011 r., k. 3 akt emerytalnych.

Pismem z dnia 17.04.2014 r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego o tym, iż w dniu 31.03.2014 r. upłynął termin, do którego był zobowiązany do dostarczenia zaświadczenia o wysokości osiągniętego w 2013 r. oraz w grudniu 2012 r. dodatkowego przychodu. Jednocześnie organ rentowy wskazał w tym piśmie, aby fakt nieosiągnięcia dodatkowych przychodów ubezpieczony potwierdził stosowym oświadczeniem.

dowód: Pismo organu rentowego z 17.04.2014 r., k. 7 akt emerytalnych.

W rozmowie telefonicznej z pracownikiem organu rentowego w dniu 22.04.2014 r, ubezpieczony poinformował, że nie zamierza przedkładać organowi rentowemu żadnego zaświadczenia. Co najwyżej może nadesłać kserokopię zeznania podatkowego PIT.

dowód: Notatka służbowa pracownika organu rentowego, k. 8 akt emerytalnych.

Organ rentowy pismem z dnia 23.05.2014 r. wystąpił do Urzędu Skarbowego w I. o udzielenie informacji, czy ubezpieczony w roku 2012 i w roku 2013 prowadził działalność gospodarczą, czy też osiągał dodatkowe przychody z tytułu umowy o pracę lub umowy zlecenia. Treść tego pisma ubezpieczony otrzymał do wiadomości.

dowód: Pismo organu rentowego z 23.05.2014 r., k. 9 akt emerytalnych.

W odpowiedzi Naczelnik Urzędu Skarbowego w I. pismem z dnia 6.06.2014 r. poinformował organ rentowy, że ubezpieczony nie prowadził i nie prowadzi pozarolniczej działalności gospodarczej. Jednocześnie w piśmie tym wskazano, że zgodnie z zapisami w komputerowej bazie danych ubezpieczony w zeznaniach podatkowych: PIT-37 za rok 2012 wykazał: przychód z emerytur - rent krajowych: 2 135,42 zł; przychód z działalności wykonywanej osobiście: 7.116,00

dowód: Pismo Naczelnika US w I. z 6.06.2014 r., k. 11 akt emerytalnych.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów z akt rentowych, których prawdziwości strony nie kwestionowały.

Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione.

Z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych wynika, że ubezpieczony miał faktyczną wiedzę o osiągniętym przez siebie przychodzie o czym świadczy pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w I., dlatego zarzuty ubezpieczonego o wadliwie prowadzonym postępowaniu przed organem rentowym nie zasługiwały na uwzględnienie, podobnie jak zarzut, że ubezpieczony nie osiągnął w roku 2012 r. przychodów uzasadniających potrącenie kwoty 533,86 zł., bowiem okoliczność powyższa bezspornie wynika z informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w I.

Przywołać w tym miejscu należy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 r., I UK 189/09, OSNP 2011/13 -14/187, w którym Sąd ten stwierdził, że „Wady decyzji organu rentowego spowodowane naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego pozostają w zasadzie poza przedmiotem postępowania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, za wyjątkiem wad, które dyskwalifikują tę decyzję w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego”.

Tak samo Sąd Najwyższy wypowiedział się w wyroku z dnia 28 października 2009 r., I UK 132/09, LEX nr 570121, uznając że „Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu prawa ubezpieczenia społecznego skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego i kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania, pozostaje poza przedmiotem tego postępowania. W związku z tym jest oczywiste, że wśród przewidzianych w art. 477⁹ § 3, 477¹⁰ § 2 i art. 477¹⁴ k.p.c. sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzenia nieważności decyzji organu rentowego, nawet przy odpowiednim stosowaniu art. 180 § 1 k.p.a.”.

Postępowanie dowodowe, zdaniem Sądu Okręgowego, wykazało bezspornie, że w grudniu 2012 roku ubezpieczony pobierał emeryturę w wysokości 2 135,42 zł. miesięcznie a w okresie wcześniejszym pobierał świadczenie pieniężne na podstawie art. 95 pkt 1 ustawy z 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych który przyznaje żołnierzowi zwolnionemu ze służby wojskowej przez okres roku prawo do comiesięcznego świadczenia pieniężnego w wysokości kwoty uposażenia zasadniczego należnego w ostatnim dniu pełnienia służby wraz z dodatkami o charakterze stałym.

W 2012 roku przychód ubezpieczonego z tytułu działalności wykonywanej osobiście, przyjęty do rozliczenia przez organ rentowy na podstawie Naczelnika Urzędu Skarbowego w I. wyniósł 7116,00 zł.

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz U z 2004 r. Nr 8 poz. 66 ze zm.), w tym art. 48 ust 3a dotyczący zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych oraz art. 40 odsyłający w zakresie zmniejszenia emerytury w związku z osiągnięciem przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Stosownie do art. 40a ust 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz U z 2004 r. Nr 8 poz. 66 ze zm.) osoba uprawniona do zaopatrzenia emerytalnego jest zobowiązana

zawiadomić wojskowy organ emerytalny o podjęciu działalności, o której mowa a art. 104 ust 1 - 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu oraz o każdorazowej zmianie wysokości tego przychodu i innych okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo zmniejszenie ich wysokości. Obowiązek poinformowania o osiągnięciu przychodu istnieje w celu ustalenia przez organ rentowy czy zachodzą okoliczności powodujące zmniejszenie lub zawieszenie prawa do emerytury wojskowej. W zależności od informacji zawartych w oświadczeniu organ rentowy wypłaca pełne lub zmniejszone świadczenie bądź zawiesza jego wypłatę.

Zgodnie z treścią art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6. Przesłanką zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia jest równoczesne osiągnięcie przychodu z tytułu emerytury lub renty oraz z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Przychodami, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych są : (...)otrzymane lub pozostawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartości otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń) Zgodnie z przepisami art. 104 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych osiągnięcie przychodów z tytułu działalności zarobkowej, o której mowa w art. 104 ust. 1-4, w kwotach przekraczających dopuszczalne limity powoduje, że świadczenia emerytalno-rentowe przysługujące na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych są wypłacane w zmniejszonej wysokości albo prawo do ich pobierania ulega zawieszeniu. Zawieszenie wypłaty następuje w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Natomiast osiągnięcie przychodu w kwocie przekraczającej 70%, nie wyższej jednak niż 130% tej kwoty, powoduje, że świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia, którą stanowi odpowiednio zwaloryzowana tzw. część socjalna emerytury lub renty. Wykładnia językowa art. 104 ustawy emerytalnej, prowadzi do wniosku, że mowa jest w nim o zmniejszaniu świadczeń rentowych wypłacanych w okresie, w którym emeryt (rencista) osiąga jednocześnie przychód z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Treść przepisu art. 104 ustawy emerytalnej wskazuje, że ustawodawca jednoznacznie łączy prawo do wypłaty świadczenia rentowego z uzyskiwaniem przychodu z działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego do wysokości limitów określonych w ust. 7 i 8 tego artykułu. Z jednej strony oznacza to, że jednoczesne pobieranie emerytury lub renty oraz osiągnięcie przychodów z innych źródeł nie zostało przez ustawodawcę wyłączone, z drugiej strony od wysokości tych przychodów uzależniona została możliwość pobierania świadczenia w ogóle lub w pełnej (niezmniejszonej) wysokości. Osoba pobierająca świadczenie rentowe czy emerytalne podlega zasadom zawieszania prawa do świadczeń lub zmniejszania ich wysokości, jeśli osiąga przychody z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego przewyższające kwoty limitów określone w art. 104 ust. 7 i 8 ustawy emerytalnej.

Wszystkie przedstawione wyżej argumenty prowadzą do wniosku, iż świadczenia emerytalne podlegają zmniejszeniu z tytułu osiągnięcia przychodu, o którym stanowi art. 104 ust 8 ustawy o emeryturach i rentach za okres następujący po ustaleniu prawa do tego świadczenia.(tak m.in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 maja 2008 roku (II UZP 2/08).

Na podstawie art. 104 ust. 10 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Komunikatu Prezesa GUS z dnia 15 listopada 2012 r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2012 r. stosowanych przy zawieszaniu albo zmniejszaniu emerytur dopuszczalna wysokość przychodu możliwego do osiągnięcia nie powodująca zmniejszenia świadczenia wynosiła od 1 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2012r. kwotę 4563,30 zł

Mając na uwadze fakt, iż ubezpieczony w 2012 r. uzyskał przychód z działalności prowadzonej osobiście w kwocie przekraczającej wyżej wskazaną kwotę i nie udzielił organowi rentowemu informacji stosownie do art. 40a ust 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin o wysokości tego przychodu, w sposób umożliwiający rozliczenie przychodu za 2012 r. w sposób odmienny, niż wynikający z zaskarżonej

decyzji, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak sentencji.

SSO Ewa Milczarek